

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2017. március 25.

7. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I.

30 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi részletet, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Egyébként nekem nagyon nehéz életem van. Otthon nem akarnak megérteni. Évek óta érzem, hogy felnőtt vagyok már, olvasni is csak az Auer néni könyveit szeretem, és a gondolataim...

Ha otthon ismernék az én gondolataimat!

Anyu elég rendes, de sajnos, teljesen apa befolyása alatt áll, s apa azt hiszi, csecsemő vagyok. Úgy bánik velem, úgy öltöztet... Ha nem akarom, hogy baj legyen, mindenben alkalmazkodnom kell hozzá.

Persze, ennek most már vége.

Holnap betöltöm a tizennégyet, Szilvia azt mondja, ezzel aztán hivatalosan is befejeződött az úgynevezett gyerekkor. Voltak a régi világban, akik ennyi idős fejjel már férjhez is mentek. Voltaképpen már nyolcadikosnak kellene lennem, pusztán véletlen, hogy hetedikbe járok: harmadikos koromban pihennem kellett egy évet, úgy megviselte a szívemet a skarlát. Persze, ennek már régen nincs nyoma. Csuda egészséges szívem van. Csuda egészséges!

Bejelentettem otthon, mit kérek, mondtam, hogy az osztályban már négy lánynak van tűsarkú cipője és igazi ruhája, és hogy én is ezt szeretnék, valódi, nagylánynak való ruhát meg cipőt, meg hogy szabad legyen levágtatni a hajamat, vagy legalább engedjenek kontyot vagy egyágú hajfonatot. Anyu a fejét csóválta, azt mondta, nemigen hiszi, hogy apa beleegyezik, de én azért nem gondolom, hogy most is ellenállna.

Tizennégy leszek! Tizennégy! [...]

Holnap lesz életem egyik legjelentősebb napja. Kár, hogy nem holnap kapom meg a személyazonosságimat, hogy ez a születésnap csak amolyan házi ünnepély. Milyen jó, hogy vasárnapra esik, hogy sokáig lehet aludni – bár lehet, hogy korán felver az izgatottság. Anya mindig a konyhába szokta kitenni az ajándékaimat.

Jaj, az a ruha, amit kinéztem magamnak!

Az a cipő!

Csodálatos lesz nagylánynak lenni!

(Szabó Magda: Születésnap - részlet)

- 1. Mutasd be az elbeszélőt 4-5 mondatban! 6 pont**
 - 2. Értelmezd a szövegösszefüggésben a következő mondatot: Egyébként nekem nagyon nehéz életem van! 4 pont**
 - 3. Hogyan látja az elbeszélő a felnőtté válást? 4 pont**
 - 4. Szerinted mit jelent felnőttnek lenni? Véleményedeket fejtsd ki 6-8 mondatban! 6 pont**
 - 5. Képzeld el a születésnapot, és fogalmazz a nap végén egy monológot az elbeszélő nevében! 10 pont**
- (10-15 mondat)

II.

40 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Szeretek cetlizni. Mindig is szerettem. Egy ideje négy cetlim van: zöld, piros, citrom, narancs. A zöldön gyűjtöm a jó dolgokat; a piroson a rosszakat. (...) A citromsárgára írom, ami elromolhat; a narancsszínűre, ami megjavulhat. Ez a térképem. A saját világom atlasza, négy földrésszel. Két nagy sárga kontinens piros és zöld szigetekkel.

A tizedik születésnapomon kezdtem cetlizni. Én, a rossz gyerek. A jó gyerek testvére.

Folytasd az írást egy kb. 1-1,5 oldalas történettel! Ne feledkezz meg a címadásról sem!

III.

20 pont

1. A következő szópárok rokon értelmű megfelelői azonos alakú szavak. Találd meg ezeket!
10 pont

Például: mély gödör; ütöm: verem

- a. evőeszközöm, mennykő:
- b. a szájüreg folytatása, halotti vacsorák:
- c. hajít, hangszer:
- d. megszid, ismét:
- e. sajnál, téli jármű:

2. Az alábbi közmondáscsoportokban kettőnek ugyanaz a jelentése, a harmadik viszont más jelent. Írd ki a vizsgalapra a kakukktojásokat!

10 pont

- a. Könnyű beszélni, nehéz megtenni.
Könnyű a dudát felfújni, de nehéz billegtetni.
Két dudás nem fér meg egy csárdában.
- b. Amilyen az adjonisten, olyan a fogadjisten.
Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tűzok.
Amilyen mértékkel te mérsz, olyan mértékkel kapod vissza.
- c. Aki sokat markol, keveset fog.
Ki két nyúl után fut, egyet sem ér el.
Mindenki olyan kalappal köszön, amilyen van neki.
- d. Ha ló nincs, jó a számár is.
A farkas a szőrét elhánnya, a természetét soha.
Fából nem lesz vaskarika.

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont